

Ytmiljödepartementet (fiktivt)

Promemorian Avgifter för certifiering av ytbedömare

Ytskyddsmyndigheten har tagit del av promemorian Avgifter för certifiering av ytbedömare (Ytm 2026/105) och lämnar följande yttrande. Myndigheten är certifieringsorgan för ytbedömare enligt YSFS 2021:2 och har därför ett direkt intresse av de föreslagna avgifterna.

Myndigheten vill inledningsvis påminna om att certifieringen startade 2021-07-01 och att certifikatet gäller i fem år. Avgiftsintäkterna används inom myndighetens anslag, vilket innebär att avgifterna inte ska vara högre än vad som krävs för att täcka kostnaden för handläggning, prov och förnyelse. Myndigheten bedömer att promemorians utgångspunkt är rimlig men att underlaget för de föreslagna beloppen är ofullständigt.

Promemorian föreslår i 3 § en ansökningsavgift på 5 400 kronor, att jämföra med 4 800 kronor i dag. Myndigheten anser att höjningen bör motiveras med en specificering av vilka kostnader som ökat, till exempel nya prov eller längre handläggningstid. Under 2025 kom 402 ansökningar in, och myndigheten anser att det underlag som redovisas bör ange hur ansökningsavgiftens kostnad har beräknats per ansökan.

Enligt 4 § föreslås en provavgift på 6 900 kronor, att jämföra med 6 200 kronor i dag. Myndigheten vill påpeka att avgiften för prov bör spegla hur mycket tid ett prov tar. Av de 372 prov som genomfördes 2025 godkändes 181. Myndigheten föreslår att avgiften för omprov vid underkänt resultat sätts lägre än första provet, eftersom det inte är en ny handläggning. Promemorian bör ange om sådana omprov ska ingå i provavgiften eller tas ut särskilt.

Förslaget i 5 § om en förnyelseavgift på 3 400 kronor berör de certifierade ytbedömarna. Myndigheten anser att förnyelse bör vara kopplad till en kontroll av att ytbedömaren har fortsatt kompetens, och att avgiften därför bör motsvara den faktiska kontrollen. Promemorian bör även redovisa om förnyelse ska ske före eller efter att certifikatets giltighetstid har gått ut, eftersom detta påverkar övergångsbestämmelserna i YSFS 2025:1.

Enligt 6 § ska avgifter betalas i förskott. Myndigheten vill framhålla att förskott i stora volymer innebär en ökad administration för myndigheten och att det kan missgynna enskilda ansökande som inte fullföljer ärendet. Myndigheten föreslår att avgiften betalas i samband med provanmälan och inte vid ansökan, och att återbetalning sker vid återkallad ansökan innan prov.

Myndigheten noterar att promemorian föreslår en rabatt för ytbedömare som är anställda i verksamheter med fler än 50 anställda. Myndigheten anser att rabatten inte bör införas. Certifieringen är personlig, och en avgift som beror av arbetsgivarens storlek skapar ett oklart samband mellan ansökan och den som betalar. Myndigheten föreslår att utbildningsinsatser i stället stöds genom en separat satsning.

För ansökande innebär de föreslagna avgifterna en ökning om totalt cirka 1 600 kronor för en ansökan som går genom hela processen, från ansökan till godkänt prov och första förnyelse. För myndigheten innebär förslaget ökade avgiftsintäkter. Med 420 ansökningar och 380 prov under 2026, som är myndighetens prognos, skulle ansökningsavgifterna ge cirka 2,3 miljoner kronor och provavgifterna cirka 2,6 miljoner kronor. Myndigheten vill dock peka på att avgiftsintäkterna i en prognos kan variera betydligt mellan år.

Ytskyddsmyndigheten tillstyrker en översyn av certifieringens avgifter men anser att promemorian behöver kompletteras med underlag för kostnadsberäkningen innan förslaget kan bedömas slutligt. Myndigheten är beredd att lämna sådant underlag från sin redovisning. Yttrandet har beslutats av generaldirektören Kerstin Wallgren efter föredragning av chefsjuristen Linnéa Forsberg.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektören Kerstin Wallgren. I den slutliga handläggningen har även överdirektören Lars-Göran Edfeldt deltagit. Föredragande har varit chefsjuristen Linnéa Forsberg.

Kerstin Wallgren

Linnéa Forsberg